

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus VIII. An, & qualiter excommunicatio major privet habilitate
conferendi beneficia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

Apostolico gradu succedentes, Christi corpus, sacro ore, conficiunt, &c. hinc cum in iure dicitur: injustam sententiam potius obesse ferenti, quam injuriam passo, intellige, cum fertur injuste.

ARTICULUS VIII.

An, & qualiter excommunicatio major privet habilitate conferendi beneficia?

1966 **Q**uestio est, an omnis excommunicatus, excommunicatione majori, reddatur inhabilis ad valide, & licite conferendum alteri beneficium? *R. I.* id verum esse de excommunicato vitando, 1. per c. *unicum*, ne Sede vacante, in 6. c. *diversitatem*, 6. de concess. *præb.* ex c. *Tanta*, 18. de excessib. *Prælator.* ubi dicitur, *quando collatio communiter ad Episcopum & Capitulum pertinet, uno ipsorum effecto inhabili, alterum conferre;* id, quod etiam colligitur ex c. *quia* 4. ubi habetur, non servantem interdictum, suspensum esse ab officio, beneficio, & omni jurisdictione. Deinde, quia excommunicatus vitandus privatus est jurisdictione, consequenter ejus exercitio; collatio autem beneficii est actus jurisdictionis; ergo. *Ma.* constabit ex n. 1976. *min.* ex Glossa communi in c. *cum inter* de elect. *V. de talibus*, apud Leandrum D. 10. q. 1. hoc autem in excommunicato tolerato non procedit; cum ejus acta in favorem fidelium valeant, post Concilium Constantiense, ut *supr.* diximus, & patebit in seq. Si tamen sponte se ingereret, & non requisitus, secundum alibi dicta peccaret.

1967 **Q**uæ diximus de excommunicato vitando, vera sunt, si vel unus sit ex Collatoribus talis, cum collatio est penes plures, Leander cit. q. 6. idem est de jurisdictione eligendi quoad excommunicatum vitandum, quod diximus de jurisdictione conferendi, ex c. *cum inter*, 1. de elect. ubi hoc dicitur de electione à suspensis, quod Glossa apud Leand. cit. extendit etiam ad excommunicatos; cum beneficiorum collatio, æquè ac electio sit actus jurisdictionis, quâ privatum dicemus talem infra à n. 1976. Hinc electio facta ab excommunicato vitando, cujus suffragium necessarium est, ut colligitur ex casu in c. *ad probandum*, 24. de sent. & re judic. ubi sententia per Judices delegatos, ex omnibus si unus excommunicatus fuit, lata, *infirmata dicitur;* Secus, si ejus suffragium non sit necessari-

um, vel non fuerit scienter admittus; quamvis idem affirmat Gaspar Hurtado contra Leand. q. 10. esto scienter admittus fuerit. Electio autem summi Pontificis valida est, licet fiat electoribus excommunicatis, ex *Clem. Romani, §. Cæterum*, de elect.

1968 **U**terior dubitatio est 1. an presentatio ad beneficium Ecclesiæ, à Patrono Laico, sed excommunicato vitando, licite fiat? *R. negativè;* quia non potest fieri sine communicatione Ecclesiastica. Sic Suarez D. 14. l. 2. n. 21. & alii: siverò presentator sit Clericus, negat illam valere Leander q. 15. quia tunc habet vim electionis, arg. c. *cum autem*, c. *nobis*, c. *penult.* de jure Patron: & hoc jus presentandi habet Clericus ratione beneficii, vel dignitatis Ecclesiasticæ, quo, dum excommunicatus est vitandus, privatur. Si enim Episcopus dictam presentationem Laici admittat (quamvis id licite non possit, ne communicet cum excommunicato vitando) & persona presentata digna sit, valida erit, etiam quoad institutionem & collationem; esto *Hurtadus, Vasquez, & Covar.* velint ejusmodi presentationem invalidam esse. Ratio autem prioris est, quia Laicus non presentat *ex officio*, sed, ut quid ad suum patrimonium spectans, quod valide administrare potest etiam excommunicatus non toleratus. Est enim tantum expressio voluntatis, quod non est quid juris, sed facti. Ex hoc patet ratio discriminis inter Patronum Clericum & Laicum. 1. quia hujus presentatio non habet vim electionis, atque nihil juris confert, sed est tantum mera nominatio personæ, ab Episcopo instituendæ, in cujus institutione relinquit totalem dispositionem beneficii, c. *quoniam*, de jure patron. 2. quia ejus presentatio non est principium proximum, nec dat jus ad actus excommunicato vitatos. Nam Laicus non habet potestatem conferendi jus spirituale; secus est de Clerico. Unde cum hic presentat, presentatus non accipit totale jus ab Episcopo, sed partialiter à Clerico. Cæterum, cum suppositâ presentatione facta à Laico excommunicato, totum jus sit ab Episcopo, si is nolit, ut talis presentatio in re effectum habeat, potest; quod verum est, licet presentatus dignus sit; quia non tenetur ei communicare, presentationem ejus recipiendo.

Dubitatio est 2. quid dicendum de admissione, vel sumptione beneficii legitime collati,

collati, facta ab excommunicato vitando? *ꝛ.* eam esse licitam & validam, teneri ab Hurtado D. 7. de excom. diffic. 3. versu *admissio tamen*; quia nihil novi juris confert; sed alter ab excommunicato sumit tantum, quod est suum, at hoc licitum est; ita ille, Suarez autem D. 14. S. 2. n. 34. & Filliucius cum Leand. cit. q. 21. docent, non esse validam; quia licet possessio non conferat novum jus, multum tamen illud firmat, & securius reddit, quod est aliquod commodum ex beneficio, quo tamen vi talis excommunicatus privatus est. Sed hæc ratio potius est contra recipientem, non verò admittentem: videtur tamen probari posse ex eo, quia talis admissio est actus jurisdictionis spiritualis; hæc enim privatus est excommunicatus vitandus.

1970 Dubitatio est 3. quid dicendum de resignatione beneficii ab excommunicato facta? *ꝛ.* resignationem beneficii simpliciter factam à quolibet excommunicato in manibus Prælati, à quo beneficium confertur, validam esse; cum nullo jure irritetur. Dubium tamen est, an valeat, si ab excommunicato vitando fiat in favorem tertii? affirmativam tenet Castropal. D. 2. de cens. p. 13. n. 26. quia talis nec confert, nec eligit, nec præsentat, nec instruit; sed tantum vult relinquere beneficium, si tertio detur: negativam autem Covarr. Suarez, Alterius, Filliuc. & alii; quia per hanc resignationem tertius acquirit aliquod jus; atque adeo æquivaleret electioni factæ à Clerico. Sed electio à Clerico vitando non valet; ergo nec talis resignatio. Cæterum verius videtur, per talem resignationem nihil juris acquiri Resignatario, nisi per eum, ad quem pertinet, admittatur; ergo non est, unde ex illo excommunicationis titulo invalidetur. Et ideo negatur, eam electioni æquivalere.

1971 Dubitatio est 4. quid dicendum de institutione præsentati, vel confirmatione electi ad beneficium, facta ab excommunicato vitando? *ꝛ.* invalidam esse; ita Suarez D. 14. l. 2. n. 32. illi enim actus supponunt jurisdictionem spirituales in instituente, vel confirmante, & à collatione simpliciter sumpta differunt, quod institutio non sit omnino libera, sed restricta ad personam præsentatam; Sic Suarez cit. Idem dicendum est de postulatione solenni, facta ab excommunicato vitando; habet enim vim electionis, quæ nulla est, si

à tali fiat. Secus, si sit simplex; hæc enim non habet vim electionis, sed est quid facti, non juris; Sic Suarez, Filliuc. & alii, etiam Leander q. 27. 28. si tamen Prælati sciens defectum postulanti, postulationem admittat, & confirmet, postulatio habuit effectum electionis, & confirmationis; Leander q. 20. in similitudine de præsentatione, & q. 27.

ARTICULUS. IX.

De rescriptis ab excommunicato impetratis.

PER rescriptum Pontificium intelliguntur responsa, & literæ Pontificis, quæ vel pro justitia administranda, vel beneficio conferendo, aliæ de causa redduntur; ita Joannes Streinius in prolegom. juris Canon. §. 10. de rescript. hinc quando rescriptum datur contra jus commune, dicitur privilegium, vel dispensatio; si ad lites, rescriptum justitiæ, ut si Pontifex constituat Judicem, qui causam cognoscat. Alia sunt rescripta gratiæ, quod per illa concedatur aliquid præter jus; ut si alicui personæ idoneæ assignetur præbenda, vel tribuendo jus ad beneficium vacaturum (quæ concessio dicitur *expectativa gratia*) vel mandando Ordinario, aut alicui executori, ut de beneficio vacante provideatur Clerico, & hæc vocari solent *mandata*, ita Streinius. Rescriptum de beneficiorum provisione aliud est *in forma dignum*, seu commissaria, committendo nimirum alteri collationem beneficii, quod Streinius, ut notavi, vocat *mandatum*; aliud *in forma gratiosa*, quod fit, cum per ipsas literas immediatè confertur beneficium: his positis ad q. propositam

ꝛ. Nullum rescriptum Pontificium ab excommunicato vitando impetratum, nullumque processum virtute illius habitum, esse validum, sed omnia ipso jure irrita; nisi detur super excommunicationis vel appellationis articulo; ita expressè statuit Gregor. IX. c. 1. de rescriptis in 6. ibi; *ipso jure rescriptum, vel processus per ipsum habitus, non valeat, si ab excommunicato (super alio quàm excommunicationis, vel appellationis articulo) fuerit impetratum.* Excipe, nisi detur cum clausula ad effectum gratiæ, ut supr. iam notavimus; nam quoad illum effectum concedunt absolutionem & valorem, Et hanc clausulam in iis duntaxat, à quibus absolvi possunt, etiam Episcopi suis